

Levent Çelebioğlu'nun Yazısı

BPO (Bank Payment Obligation/Banka Ödeme Yükümlülüğü) günümüzde kullanılan geleneksel ödeme yöntemlerinin avantajlı...

SAYFA 1 >

Gelişmişler Gelişirken, Sektörler ve Şirketler

Geçen sene ortasından itibaren Fed'in tahvil alımlarını azaltma sinyali vermesi ile gelişmekte olan ülkelerden belirgin miktarda...

SAYFA 2-3 >

Yeni Bir Ödeme Yöntemi, BPO!

BPO (Bank Payment Obligation) yani Banka Ödeme Yükümlülüğü (BÖY) günümüzde kullanılan geleneksel ödeme yöntemlerinin...

SAYFA 4-7 >

TEB

TEB Kurumsal Bankacılık Bülteni

Sayı: 12 > Şubat 2014

Değerli İş Ortaklarımız,

TEB Kurumsal Bankacılık Bültenimizin şubat sayısında sizlerle birlikteyiz. Bu sayımızda sizlere yeni bir ödeme yöntemi olan BPO (Bank Payment Obligation/Banka Ödeme Yükümlülüğü) ile ilgili detaylı bilgi aktaracağız.

BPO (Bank Payment Obligation/Banka Ödeme Yükümlülüğü) günümüzde kullanılan geleneksel ödeme yöntemlerinin avantajlı yanlarını, teknolojinin getirdiği kolaylıklar ile birleştirip sunan yeni bir ödeme yöntemidir. BP Chemicals, Vale gibi uluslararası firmaların da kullandığı BPO yöntemi, taraflarca talep edilen hız, basitlik, kolaylık ve güvence koşullarını, teknolojinin imkanları ile sunan bir yöntem olarak daha da sık kullanılacak gibi görünüyor. Geçtiğimiz yılın Nisan ayında ICC'nin BPO ile ilgili çıkardığı yeni uluslararası kurallar da BPO'ya olan güven, ilgi ve farkındalığın artmasına neden oldu. Dış Ti-

caret Merkezleri Danışmanımız Abdurrahman Özalp'in hazırladığı "Yeni Bir Ödeme Yöntemi BPO" başlıklı yazının sizleri fazlasıyla aydınlatacağını düşünüyorum.

Dünya ekonomik konjonktürüne ilişkin beklentilere baktığında, gelişmiş ülkelerin lehine bir görüntü ortaya çıkıyor. Gelişmiş ülkelerdeki ekonomik toparlanma ile önümüzdeki dönemde meydana gelecek global likidite koşullarındaki kademeli daralma eğilimi ve bunun sonucunda meydana gelecek olan faiz seviyesindeki yükseliş, gelişmekte olan ülkeler için olumsuz koşullar yaratacak gibi görünüyor. Finansal Piyasalar Strateji Müdürümüz Erkin Işık "Gelişmişler Gelişirken, Sektörler, Şirketler" başlıklı yazısında global ekonomik beklentileri ve sonuçlarını ele alıyor.

Şubat sayımızı takiben görüş ve beklentilerinize kulak vermek amacıyla sizlerle Bültenimiz hakkında bir anket paylaşıyor olacağız. Değerlendirmeleriniz ve önerileriniz bize yol gösterecektir. Ankete yapacağınız katkılar için şimdiden çok teşekkür ederiz.

TEB Kurumsal Bankacılık Bülteni'nin önümüzdeki sayısında buluşmak dileğiyle...

Saygılarımla,

Levent ÇELEBİOĞLU

TEB Kurumsal Bankacılık Genel Müdür Yardımcısı

Erkin Işık
TEB Finansal Piyasalar Strateji
Müdürü

Gelişmişler Gelişirken, Sektörler ve Şirketler

Geçen sene ortasından itibaren Fed'in tahvil alımlarını azaltma sinyali vermesi ile gelişmekte olan ülkelerden belirgin miktarda fon çıkışı yaşanmıştı. Son dönemde ise bu baskı bir ölçüde yumuşasa da, ekonomik etkilerin gecikmeli olarak hayata geçmesi ile bu konu, uzun süre daha gündemde kalacaktır. Bu sürecin gelişmekte olan ülkelerin büyüme hızlarının toplamını bir miktar yavaşlatması beklenirken, bu etki ülkeler, sektörler ve şirketler arasında eşit dağılmayacaktır.

Dünya ekonomik görünümüne ilişkin beklentilere baktığımızda, gelişmiş ülkelerin lehine bir görüntü ortaya çıkıyor. 2014 yılı dünya gayri safi hasıla büyümesine ilişkin beklentilerde, son 1 yıl içerisinde 0,1 puanlık sınırlı bir düşüş gerçekleşmiş ve ocak ayında Consensus Forecast anketine %3,1'lik ortalama

büyüme tahmini yansımıştır. Burada, özellikle İngiltere ve Japonya'nın büyüme beklentilerinin 1 puana yakın iyileşerek %2,6 ve %1,7'ye çıktığı görülmektedir. ABD ve Euro Bölgesi'ne ilişkin beklentilerde ise

önemli bir değişiklik olmamıştır. ABD'de GSYH büyümesinin bu yıl %2,8 seviyesinde gerçekleşmesi beklenirken, AB ülkelerine yönelik büyüme beklentisi %1,0 ile gelişmiş ülkeler arasında en düşük düzeydedir.

Buna karşılık, gelişmekte olan ülkeler için görünümün belirgin olarak bozulduğu izlenmektedir. Çin'in 2014 büyüme tahmini 0,5 puan aşağı çekilerek %7,5 olmuştur. Son dönemde burada yayınlanan PMI gibi öncü göstergelerdeki zayıf görünüm, Çin ekonomisine yönelik endişelerin artmasına yol açmaktadır. Bunun dışında, Hindistan'a yönelik beklentiler 2 puan düşüşle %5,4'e, Latin Amerika ve Doğu Avrupa bölgelerinde ülkelerin ortalaması da 1 puanın üzerinde düşüşle %2,8 ve %2,6'ya gerilemiştir.

Gelişmiş ülkelerdeki güçlü görü-

Kurumsal Bankacılık Bülteni

İÇİNDEKİLER

- Kurumsal Bankacılık Genel Müdür Yardımcısı Levent Çelebioğlu'nun Mesajı
- Gelişmişler Gelişirken, Sektörler ve Şirketler
- Yeni Bir Ödeme Yöntemi, BPO!

Gelişmişler Gelişirken, Sektörler ve Şirketler

nüm, özellikle de son dönemde Avrupa Birliği ülkelerine yönelik büyüme görünümünün iyileşiyor olması, bizim ihracat performansımız açısından olumlu olacaktır. Son aylarda yıllık ihracat büyümesinin (altın hariç) %10 civarında seyrediyor olması, bu görüşü desteklemektedir. Ayrıca son dönemde ihracattaki en yüksek artışın İspanya, Almanya ve İngiltere'den gelmesi, bu bölgedeki ekonomik toparlanmanın etkisini yansıtmaktadır. Bunun yanında Irak'a yönelik ihracatın da olumlu katkısı sürmektedir.

2003 yılında %60'larda seyreden AB ülkelerinin ihracatımız (altın hariç) içerisindeki payı, bilindiği gibi bölgede yaşanan ekonomik sıkıntılarla 2012 yılına kadar neredeyse 20 puan düşmüştü. Buna karşılık, eskiden %15 civarında

seyreden Ortadoğu ve Afrika ülkelerinin payı, %30'un üzerine çıkmıştı. Önümüzdeki dönemde AB ekonomilerinin performansına bağlı olarak, bu eğilimin bir miktar tersine döndüğünü izleyebiliriz.

Gelişmiş ülkelerdeki toparlanmanın ihracatımız üzerindeki etkisi, olumlu tarafta yer alacaktır. Buna karşılık, Fed başta olmak üzere gelişmiş ülke merkez bankalarının kademeli olarak parasal desteklerini azaltmalarının, gelişmekte olan ülkeler üzerinde olumsuz etkisi sürecektir gibi görünmektedir. Hatırlarsak, Fed bilanço büyüklüğünü 2008 yılındaki 0,9 milyar dolar düzeyinden, en son olarak 4,1 milyar dolara kadar çıkartmıştır. Bu sene de artış daha yavaş bir

hızda olmakla birlikte sürecektir, önümüzdeki senelerde ise muhtemelen bilanço büyüklüğü kademeli olarak düşecektir. Avrupa Merkez Bankası bilanço büyüklüğü de 2,2 milyar Euro ile halen 2007 seviyelerinin yaklaşık 1 milyar Euro üzerinde bulunmaktadır. Son 1,5 sene içerisinde, Avrupa bankalarının uzun vadeli repo fonlamalarını (LTRO) iade etmelerinin etkisi ile 1 milyar Euro'luk bir düşüş halihazırda gerçekleşmiştir. Sonuç itibarıyla, hızı ekonomik toparlanmanın gücüne bağlı olmakla birlikte, önümüzdeki dönemde global likidite şartlarındaki kademeli daralma eğilimi ve bu doğrultuda da faiz hadlerinin yükselmesi, gelişmekte olan ülkeler açısından olumsuz tarafta yer alacak gibi durmaktadır.

Global arka plandaki bu dönüşümün toplam etkisi, özellikle

dış finansman ihtiyacı yüksek olan bizim gibi ülkelerde daha güçlü hissedilecek olmakla birlikte, ülke, sektör ve firma bazındaki etkilerin homojen bir şekilde dağılacakını beklemek doğru olmaz. Bu şartlardan, ihracat ağırlıklı çalışan sektör ve şirketlerin, özellikle de gelişmekte olan ülkelerle daha yoğun çalışanların, daha olumlu etkilenmesini bekliyoruz. Buna karşılık, faize duyarlılığı yüksek ve daha çok ithalat ağırlıklı ve iç talebe yönelik sektörlerdeki sıkıntıların daha güçlü hissedilmesi olasıdır. Bu sektörlerin talep koşullarını yönetme şansları olmamakla birlikte, en azından kur ve faiz üzerindeki riskleri konusunda daha duyarlı olmaları, bu süreci daha rahat atlattıklarına yardımcı olacaktır.

Abdurrahman Özalp
Dış Ticaret Merkezleri Danışmanı

YENİ BİR ÖDEME YÖNTEMİ, BPO!

BPO (Bank Payment Obligation) yani Banka Ödeme Yükümlülüğü (BÖY) günümüzde kullanılan geleneksel ödeme yöntemlerinin avantajlı yanlarını teknolojinin getirdiği kolaylık ile birleştirip sunan yeni bir ödeme yöntemidir.

BPO, Alıcı adına hareket eden bir bankanın Satıcı için Satıcının bankasına karşı girdiği geri dönülmez şartlı bir ödeme yükümlülüğüdür. Bu yükümlülüğün şartı; yükleme yapılmadan önce Alıcı tarafından belirlenen ve bankaların abone olduğu İşlem Eşleştirme Uygulaması (TMA-Transaction Matching Application) denilen bir platforma yerleştirilen şartlar ile yükleme yapıldıktan sonra gönderilen bilgilerin elektronik ortamda eşleşme-

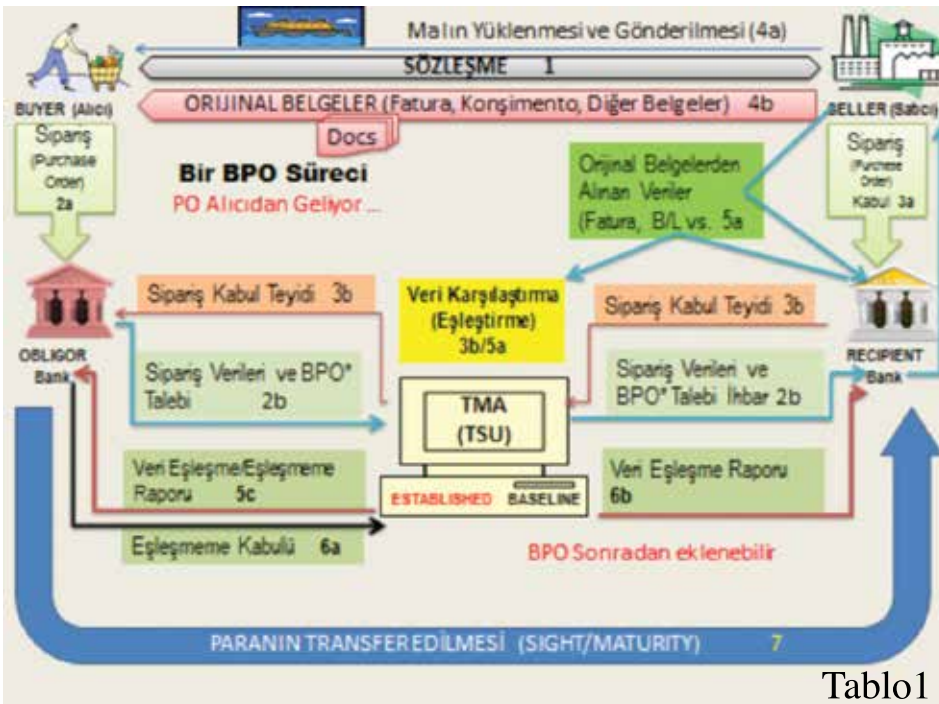
sidir. Eşleşme sağlandıktan sonra BPO'nun şartına göre, görüldüğünde veya belirlenen ileri bir vadede ödeme yapılır.

BPO ticari hayat için yeni alternatiftir, mevcut ticari finansman çözümlerinin yerini almak üzere değil, bunları tamamlamak üzere tasarlanmıştır. Bazen elektronik akreditif veya basit anlamında "Light L/C" olarak çağrılrsa da aslında bir akreditif değildir, bir teminat akreditifi veya banka garantisi de değildir. Tamamen kendine has yeni bir finansal çözümdür; yeni bir araçtır. BPO riski azaltmak ve ödemeye güvence sağlamak bakımından, karşılaştırma amaçlı olarak akreditife benzetilebilir; ancak teknik bakımdan tamamen farklı

bir ödeme yöntemidir. BPO akreditife göre çok daha kolay ve pratiktir. Akreditif, fiziki uygun belgelerin ibrazı, bir bankaya fiziki olarak ibraz edilmesi üzerine Satıcıya bir ödeme yükümlülüğü sağlarken; BPO benzer bir yükümlülüğü sadece uygun elektronik verilerin sunulmasına dayalı olarak sağlar.

BPO diğer ödeme yöntemlerini tamamlayan bir alternatif olsa da esas olarak Mal Mukabili (Açık hesap) ve akreditif arasındaki açığı kapatmaktadır. Mal Mukabili ödeme yönteminde ödeme için banka güvencesi yoktur. BPO, mal mukabili ödemeye banka güvencesi sağlamaktadır. Bir BPO işleminde süreç çok basit olarak şöyledir;

Alıcı ve Satıcı aralarında sözleşme yaparlar, Alıcı BPO düzenlenmesi için bankasına müracaat eder, Alıcının bankası BPO düzenler ve gönderir, Bkz.Tablo 1 Satıcı malı yükledikten sonra orijinal belgeleri Alıcıya gönderir, veri setlerini (bilgileri) bankasına gönderir, Satıcının bankası veri setlerini elektronik karşılaştırma yapılmak üzere için TMA'ya gönderir, TMA, bankaların abone olduğu ve elektronik karşılaştırma yapan bir platformdur, TMA tarafından eşleştirme işlemi yapıldıktan sonra taraflara sonuç raporu gönderilir, TMA tarafından gönderilen rapor olumlu ise, yani veriler eşleşmişse ödeme yapılır.

Tablo1

YENİ BİR ÖDEME YÖNTEMİ, BPO!

Böyle bir durumda Satıcının Alıcı ile uğraşmasına gerek bulunmamaktadır. Satıcı akreditifte olduğu gibi Alıcının değil, bankasının riskini almaktadır. Görüldüğü gibi bir BPO, bir akreditifin güvencesini, bir açık hesap basitliği ile birleştirmektedir.

BPO her ne kadar öncelikle dış ticaret ve sınır ötesi ile ilgili görünse de yurt içinde de kullanılması mümkündür. Teknik olarak bir ticari işleme birden fazla BPO ile katılmak mümkündür. Yani bir işlemde birden fazla yükümlü banka (obligor bank) ve bir tek lehtar banka (recipient bank) olabilir. BPO'nun amacı mevcut ödeme yöntemlerine ilave olarak, dünya ticaretine basit, ucuz ve kolay bir alternatif güvence yöntemi ile

katkıda bulunmaktır. Yakın zamanda yapılan bir ankete göre dünya ticaretinin yaklaşık yüzde 80'ini aşkın bir kısmının Mal Mukabili (Açık Hesap-Open Account) yapıldığı tespit edilmiş ve bunun her yıl yüzde 10 artacağı hesaplanmıştır. Mal Mukabili basit, kolay ve ucuz bir ödeme yöntemidir. Bu ödeme yöntemini kullanmak için çok fazla teknik bilgiye ve mevzuata hakim olmaya ya da teminat göstermeye gerek yoktur. Ancak Satıcı için ödeme güvencesi olmayan riskli bir ödeme yöntemidir. Satıcı malı gönderdikten sonra Alıcının ödeme yapmasını bekler; Alıcının riskini alır; Satıcının parayı alıp almaması tamamen Alıcının gücüne, yeteneğine ve iyi niyetine bağlıdır. Özellikle istikrarsız kriz dönemlerinde Satıcı güvence ihtiyacı duyar. Akreditif, güvenceli bir ödeme yöntemi-

midir. Akreditifi kullanabilmek için teminat göstermek gerekir, teknik bilgiye sahip olmak ve mevzuatı (UCP, ISBP, URR vs.) bilmek gerekir. Akreditif işlemlerinde orijinal belgeler kullanılır. Orijinal belgelerin akreditif şartlarının, UCP, ISBP, yüzlerce ICC görüşü ve DOCDEX kararına göre incelenmesi ve uygun bulunması gerekir. Uygun olmayan belgeler "Rezervli" kabul edilir ve böyle bir durumda Satıcı bütün güvencesini kaybeder. Sonuçta Akreditif sağlam ve güvenceli; ancak pahalı, ağır, kompleks ve rezerv ile karşılaşma ihtimali çok yüksek bir ödeme yöntemidir. Dünya çapında yapılan istatistiklere göre akreditif belgelerinin rezerv ile karşılaşma oranı yaklaşık yüzde 70 civarındadır. Bir başka deyişle amir banka ve ülke risklerini bir tarafa bırakacak olursak dahi, sadece rezervden dolayı bir akreditif altında ödeme alabilme ihtimali yaklaşık %30'dur. Yukarıda görüldüğü gibi geleneksel ödeme yöntemleri hız, basitlik, kolaylık ve güvence gibi özelliklerin tümünü bir arada vermek konusunda yetersiz kalabilmektedir. BPO'nun Amacı kısmında açıklanan nedenlerle tarafların BPO gibi hız, basitlik, kolaylık ve güvence ve benzeri özellikleri teknolojinin imkanları ile veren yeni bir ödeme yöntemine ihtiyacı vardır. Ticaret yapan tarafların Mal Mukabilinin kolaylığına, Akreditifin güvencesine, finansman imkânlarına, tekno-

YENİ BİR ÖDEME YÖNTEMİ, BPO!

lojinin hızına ihtiyacı olduğu kadar fiziki belgelere özgü kaybolma, tahrifat, çalınma, rezerv gibi risk ve zorlukları da ortadan kaldırma-ya ihtiyacı vardır. İşte BPO'ya bu nedenle ihtiyaç vardır.

BPO'nun taraflara sağlayacağı avantajlar aşağıdaki gibi özetlenebilir;

Genel olarak;

- Hızlı, Kolay ve Basittir,
- Elektronik, Otomatik ve Banka Güvencelidir,
- Kağıt belgeler yoktur, (inceleme, rezerv, UCP/ISBP, DOCDEX Kararları, SWIFT Mesajları, Kaybolma, Orijinal/Kopya)
- Standarttır, (ISO Formatları)
- Gecikme yoktur, (Gümrük, Vergi, Ceza, Millileşme)

- Operasyon Risk ve Maliyeti Düşüktür, (otomatik, inceleme yok)
- Limit/Risk Kontrolü vardır, (BPO sonradan ekleme)

Satıcı için;

- Alıcının ödememe/ödeyememe, siparişi iptal etme, malı almama riskini ortadan kaldırır,
- Gizli teyit ile ülke ve Yükümlü Banka riskini ortadan kaldırılabılır,
- Esnek finansman imkanları sağlar, (avans, sevk öncesi, pre-finansman, sevk sonrası, post-finansman, iskonto, fatura, sipariş, antrepo, alacakların finansmanı gibi)
- Fiziki belgelere özgü operasyon, kurallar, inceleme, rezerv, kaybolma, gecikme riskini ortadan kaldırır,

- Operasyon, rezerv masraflarını ortadan kaldırır.

Alıcı için;

- Peşin ödeme risklerini ortadan kaldırır, (yükleme yapılmadan parayı ödemez)
- Mal mukabili risklerini ortadan kaldırır, (eksik belge, ithali engelleyen durumlar vs)
- Mal ve yüklemeye üzerinde kontrol sağlar, (Inspection/Quality Certificate vs.)
- Finansman imkanı sağlar, (Post-finansman, ödeme vadesini öteleme gibi)
- Pazar, rekabet ve müzakere gücünü artırır, (Mal mukabili yerine BPO önermek)
- Teminat ve risk kontrolü sağlar, (BPO'nun sonra eklenmesi)
- Tedarik riskini azaltır, (malın zamanında üretilmemesi/gönderilmemesi)
- Fiziki belgelerden kaynaklanan riskleri ortadan kaldırır, (belgelerin kaybolması, gecikmesi)
- Fiziki belgelerden kaynaklanan maliyetleri azaltır (rezerv masrafı, gecikme masrafları)

Bankalar için;

- Hızlıdır,
- Tedarik zincirini destekler,
- Finansman imkanları sunar,
- Limit/Risk Kontrolü vardır, (BPO sonradan ekleme)

YENİ BİR ÖDEME YÖNTEMİ, BPO!

- Operasyon riski çok düşüktür,
- İstikrarlı komisyon ve ücret geliri sağlar,
- Yeni işler için yeni kapılar açar,
- Otomasyon çözümler sunar,
- Risk konusunda işbirliği imkanı sağlar, (Risk Participation)
- Arayüzler/Raporlar ile müşterilerine hizmet verir,
- Finansman imkanlarını görür,
- Tüm süreci izlediği için daha fazla müşteri kazanılır.

Bugün BPO'yu kullanmaya başlayan BP Chemicals, Vale gibi uluslararası bazı firmalar yukarıdaki avantajların bir çoğunu kendi sunumlarında teyit etmişlerdir. Sonuçta, BPO sayesinde bir taraftan tarafların Mal Mukabilinin kolaylık ve basitliğine Akreditifin banka güvencesi ile sahip olması mümkün olurken, diğer taraftan taraflar fiziki belgelerle uğraşmak zorunda kalmayacak, böylece zaman ve maliyetten tasarruf etmiş olacaklar; modern ve teknoloji destekli bir ödeme yönteminin rahatlığını yaşayacaklar.

BPO ödeme yöntemi ve dış ticaret ile ilgili tüm konularda bilgi almak için TEB Trade Center'lerimizi arayabilirsiniz.

**Disticaretmerkezi@Teb.com.tr/
444 0 832**

Yasal Uyarı

İşbu bülten Türk Ekonomi Bankası A.Ş. ("TEB") tarafından okuyucularımızı bilgilendirme amacıyla hazırlanmış olup, içerisindeki bilgi, görüş ve analizlerin tamamı iyi niyetli kanaat ve tercihlerimizin bir yansıması olan tahminlere dayanmaktadır. Bu bültende yer alan bilgi, görüş ve analizler hiçbir şekil ve surette bir ürün veya hizmetin alım veya satımı konusunda tavsiye olarak yorumlanmamalı ve yatırım danışmanlığı kapsamında değerlendirilmemelidir. Söz konusu bilgi, görüş ve analizlerin güvenilirliği, tamlığı veya makullüğü hususunda ya da yapılacak bankacılık ya da yatırım işlemlerinin okuyucuların menfaatlerine uygun sonuçlar doğuracağı hususunda TEB tarafından herhangi bir taahhüt veya garanti verilmemektedir. Bu itibarla okuyucu, bültende yer alan bilgi, görüş ve analizlere yetkili beyanınıymışçasına itibar etmemeli, söz konusu ürün ve hizmetler ile bankacılık ve yatırım işlemlerinin kendi özel durumuna uygun olup olmadığına ilişkin olarak hukuki, vergisel, muhasebesel, mevzuat-sal, finansal ve diğer konularda uzman danışmanlarının görüşüne başvurmalıdır.

TEB veya herhangi bir iştiraki bu bültende yer alan bilgi, görüş ve analizlerle ilgili olarak okuyucunun aldığı kararın eksikliğinden ve yaratacağı sonuç ve zararlardan (kâr kaybı dahil), zarar doğma ihtimali kendisine bildirilmiş olsa dahi, sorumlu olmayacaktır.

İşbu bülten ve içeriği TEB'in münhasır mülkiyetinde olup, TEB'in önceden verilecek yazılı rızası olmaksızın, okuyucu tarafından, tamamen veya kısmen kopyalanamaz, çoğaltılamaz veya herhangi bir şekilde dağıtılamaz.

İşbu bülteni alan kişi, bülteni almakla yukarıda anılan koşullar ile bağlı olduğunu kabul, beyan ve taahhüt eder.

TEB® (2013). Tüm hakları saklıdır. www.teb.com.tr

TEB TRADE CENTER'LA YENİ UFUKLARA YELKEN AÇIN.

*Dış ticarete sınırları aşmak istiyorsanız
TEB Trade Center ayrıcalıklarıyla tanışın.*

Dış ticaret seminerleri

*Yurtdışı pazar
geliştirme desteği*

*Çin para birimi Renminbi
ile dış ticaret*

Eximbank ve TCMB kredileri

Emtia finansmanı

*İhracat vesaii
hazırlama hizmeti*

*Uygun maliyet ile ihracat
alacak iskontosu imkanı*

*Akreditifler, uluslararası
garantiler ve mevzuat
konusunda danışmanlık*

*Dünya çapında 100'den fazla
noktadaki BNP Paribas dış ticaret ağı*

TEB

teb.com.tr / 444 0 832